Lisa nr 3

TARTU VALLA EELARVESTRATEEGIA

AASTATEKS 2023-2027

Sisukord

1. Sissejuhatus 3
2. Ülevaade hetke majanduslikust olukorrast 3
3. Tartu valla sotsiaalmajanduslik olukord 6
4. Tulud 7
5. Kulud 8
6. Investeerimistegevus 10
7. Finantseerimistegevus 12
8. Põhitegevuse tulem ja netovõlakoormus 13
9. Arvestusüksused ja finantsdistsipliin 13
10. Finantstegevuse prognoos aastateks 2023-2027 17

1. Sissejuhatus

Tartu valla eelarvestrateegia koostatakse arengukava 2022-2030 sätestatud eesmärkide saavutamiseks, et planeerida kavandatavate tegevuste finantseerimist. Arengukava koos eelarvestrateegiaga on aluseks otsuste vastuvõtmisel, valla eelarve koostamisel, kohustuste võtmisel, varaga tehingute tegemisel, investeeringute kavandamisel ning investeeringuteks toetuste taotlemisel, vallaelu organiseerimisel ja planeerimisel.

Lähtuvalt eelarvestrateegia koostamise aja keerulisest ja uudsest olukorrast kogu maailma majanduses on prognooside tegemine äärmiselt raske. Nii koroonakogemuse kui Ukrainas toimuva najal teame, et olukord maailmas võib kardinaalselt muutuda päevade ja nädalatega. Vallaeelarve 2023.-2025. aasta prognoosides kajastub 2023. aasta augusti alguse parim teadmine valla tulude, kulude ja võimalike investeeringuobjektide kohta.

Eelarvestrateegia tuleb koostada vähemalt nelja eelseisva eelarveaasta kohta. Eelarvestrateegiat uuendatakse igal aastal, täpsustades varasemas eelarve-strateegias kajastatud jooksva aasta ja kolme eelseisva aasta prognoose ning lisades neljanda aasta prognoosid.

Tartu valla eelarvestrateegia on koostatud vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse (KOFS)[1] § 20 nõuetele. Samuti lähtutakse koostamisel ja menetlemisel kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse §-st 37 ning Tartu Vallavolikogu 09.12.2019 määrusest nr 27 „Tartu valla arengudokumentide koostamise, menetlemise, vastuvõtmise ning avalikustamise kord“[2]

Eelarvestrateegia annab ülevaate Tartu valla arvestusüksuse finantsseisust, prognoosib tuleviku rahavoogude kujunemist, sätestab finantsdistsipliini tagamise meetmed ja mängib läbi võimalikud riskistsenaariumid ehk võimaldab teha otsuseid arengu kavandamisel.

Kasutatud on Statistikaameti, Eesti Töötukassa ja Rahandusministeeriumi kodulehtedel avaldatud andmeid ning Rahandusministeeriumi 2023. aasta suvist majandusprognoosi. Eelarvestrateegia aastateks 2023-2027 on koostatud tekkepõhiselt. Kõik rahalised näitajad eelarvestrateegia tabelites on toodud eurodes.

2. Ülevaade hetke majanduslikust olukorrast

Majandusolud halvenesid 2022. aasta jooksul kiiresti kogu Euroopa Liidus. Statistika kohaselt vähenes sama aasta jooksul Eesti SKP reaalne maht siiski 1,3% ning 2023. aasta veidi paremad väljavaated ei suuda seda langust veel tasa teha. 2022. aasta lõpus sai kaupade eksport suure tagasilöögi ja madalseis jätkub ka sellel aastal, kuna toorme oluline kallinemine, eriti puiduga seotud tegevusaladel, pärsib esialgu hinna konkurentsivõimet. Eesti ekspordi turuosa maailmas väheneb ka 2023. aastal.

[1] Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadus
https://www.riigiteataja.ee/akt/123122011008?leiaKehtiv
[2] Tartu valla arengudokumentide koostamise, menetlemise, vastuvõtmise ning avalikustamise kord
https://www.riigiteataja.ee/akt/406122019028?leiaKehtiv

Töötleva tööstuse toodangumahud on langenud alates 2022. aasta juunist. Valitsuse prognoosi järgi tööstussektori reaalne lisandväärtus langeb 2023. aastal. Ehitussektori olukorda praegu võib hinnata enam-vähem tavapäraseks. Ehitussektori olukorda kujundavad lähitulevikus tõenäoliselt peamiselt intressimäärade tõus ja ebakindlus, mis mõjutavad nii sektori pakkumist kui ka nõudlust. Teenuste sektoris on väga erinevaid tegevusalasid, mille hetkeolukord ja prognoos lähitulevikuks on erinevad. Kokkuvõttes prognoosib valitsus teenuste sektorile 2023. aastaks väikest langust ning edaspidi kasvu. Majutuse ja toitlustuse sektor on tublisti taastunud. Info ja side tegevusala teenuste müügimahud on nii nominaalselt kui ka reaalselt kiiresti kasvanud. Reaalne jaemüük on olnud alates 2022. aasta sügisest languses. Veonduse ja laonduse tegevusala reaalne lisandväärtus kasvas 2022. aastal 3,3%. Samas pöördus sektori reaalne lisandväärtus neljandas kvartalis langusesse. Äritegevust kõige enam piirava tegurina nägid sektori ettevõtted 2023. aasta alguses nõudluse vähesust.

Tabel 1. Sisemajanduse koguprodukti prognoos 2023-2027

%	2011-20	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1. SKP reaalkasv	3,3	7,2	-0,5	-2,0	2,7	3,0	2,5	2,2
1a. SKP püsivhindades (mld eurot)		25,8	25,7	25,2	25,9	26,6	27,3	27,9
2. SKP nominaalkasv	6,5	13,6	15,5	7,7	6,8	5,5	4,8	4,4
2a. SKP jooksevhindades (mld eurot)		31,2	36,0	38,8	41,4	43,7	45,8	47,9
2b. RKP jooksevhindades (mld eurot)		30,7	35,1	38,1	40,6	42,8	44,9	46,8
Kasvuallikad								
3. Eratarbimiskulutused (sh MTÜd)	3,3	9,3	2,3	0,0	1,5	4,5	1,3	2,1
4. Valitsussektori lõpp-tarbimiskulutused	2,1	3,8	0,1	2,3	0,0	0,5	0,0	0,2
5. Kapitali kogumahutus põhivarasse	9,0	7,3	-3,7	-2,1	3,1	3,9	6,4	1,4
6. Sisenõudlus	4,5	9,6	1,0	-2,4	1,4	3,5	2,4	1,6
7. Kaupade ja teenuste eksport	4,5	22,1	3,0	-4,2	2,9	3,4	3,2	3,0
8. Kaupade ja teenuste import	6,2	23,2	3,2	-4,7	1,4	4,2	3,0	2,2
Panus SKP kasvu								
9. Sisemajanduse nõudlus	4,3	7,5	0,0	-0,1	1,6	3,4	2,4	1,5
10. Kaupade ja teenuste bilanss	-1,0	-0,9	-0,4	0,4	1,3	-0,5	0,2	0,7
Lisandväärtuse kasv								
11. Primaarsektor	1,9	-19,4	-23,7	2,1	3,2	2,8	2,8	2,8
12. Tööstus	3,2	7,2	-4,9	-4,4	2,7	3,1	2,7	2,3
13. Ehitus	7,4	5,2	0,2	-0,7	3,2	3,0	2,9	2,6
14. Teenused	3,0	7,4	1,8	-1,6	2,7	2,8	2,2	2,0

Allikas: Rahandusministeeriumi suvine prognoos 24.08.2023.a.

Olukord tööturul on vaatamata majanduslangusele püsinud suhteliselt tugev. Hõive kasvas 2022. aastal, töötus püsis alla 6% ja palgakasv oli 11%. Palgakasvu tempo

püsib mullusel tasemel, kuid samas tempos kasvavad ka hinnad, nii et keskmise palgasaaja ostujõud sellel aastal veel ei parane. Inflatsiooni alanedes võib oodata ka palgakasvu normaliseerumist ning edaspidi püsib see majanduskasvuga võrreldes jõukohases tempos, ulatudes järgmisel aastal 6,6%ni ning edaspidi 5% läheduses.

Tabel 2. Tööturu prognoos 2023-2027 (15-74-aastased)

%	2011-20	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1. Tööhõive (tuh inimest)	639,2	650,5	677,4	684,0	686,9	687,6	688,0	688,0
1a. Tööhõive kasv	1,4	-0,5	4,1	1,0	0,4	0,1	0,0	0,0
1b. Tööhõive kasv sõjapõgeniketa				-0,8	0,1	0,0	0,1	0,0
2. Tööpuuduse määr	7,4	6,2	5,6	6,1	6,7	6,4	6,2	6,1
2a. Tööpuuduse määr sõjapõgeniketa				5,8	6,1	5,9	5,6	5,7
3. Tööjõu tootlikkuse kasv (hõivatute arvu järgi)	1,8	7,8	-4,4	-3,0	2,3	2,8	2,5	2,2
4. Keskmise palga reaalkasv	4,2	2,1	-6,5	1,5	1,9	2,7	3,1	2,5
4a. Keskmine palk (eurot)		1 473	1 645	1 828	1 950	2 053	2 153	2 250
4b. Keskmise palga nominaalkasv	6,3	6,8	11,6	11,2	6,6	5,3	4,9	4,5

Allikas: Rahandusministeeriumi suvine prognoos 24.08.2023.a.

Hinnatõus oli 2022. aastal rekordiline (19,4%). 2023. aasta keskmiseks hinnatõusuks kujuneb umbes 9,6%. Energiahinnad pöörduvad aasta keskpaigas langusesse, lisaks võib oodata baasinflatsiooni ja toidu hinnatõusu järk-järgult aeglustumist. Euroopa gaasituru hindades on toimunud kiire langus. Arvestades kiire palgakasvu jätkumist ja toiduhindade tõusu kaudseid mõjusid, peaks teenuste hinnatõus varasemast mõõdukamal kujul siiski jätkuma.

Tabel 3. Hindade prognoos 2023-2027

%	2011-20	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1. SKP deflaator	3,1	5,9	16,1	9,9	4,0	2,5	2,2	2,2
2. Eratarbimise deflaator	2,4	4,2	17,0	8,4	4,2	2,4	1,7	1,9
3. Harmoniseeritud tarbijahinnaindeks	2,3	4,5	19,4	9,6	4,8	2,6	1,9	2,0
3a. Tarbijahinnaindeks	2,0	4,6	19,4	9,6	4,6	2,5	1,7	1,9
4. Valitsussektori tarbimis-kulutuste deflaator	4,5	5,1	12,7	12,4	4,3	2,9	2,5	2,4
5. Investeeringute deflaator	1,5	3,6	12,6	4,5	2,9	2,3	2,1	2,2
6. Ekspordi deflaator	1,3	7,9	19,9	2,6	1,7	2,0	2,1	2,0
7. Impordi deflaator	0,6	7,4	18,9	0,6	1,3	1,9	1,9	1,9

Allikas: Rahandusministeeriumi suvine prognoos 24.08.2023.a.

Tabel 4. Prognoosi olulisemad väliseeldused (%)

	Eeldused 2023. aasta suvises prognoosis						
	2011–20	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1. Euroala 3-kuu intressimäär (aasta keskmine)	0,1	0,4	3,4	3,5	2,9	2,8	2,7
2. Euroala pikaajaline intressimäär (aasta keskm)	0,8	1,1	2,6	3,0	3,2	3,2	3,2
3. EUR/USD vahetuskurss (aasta keskm)	1,211	1,050	1,091	1,099	1,099	1,099	1,099
4. Euroala harmoneeritud THI	1,2	8,4	5,5	3,0	2,2	2,0	1,9
5. Nafta hind (Brent, USD/barrel)	75,8	100,7	82,1	82,0	77,8	74,5	71,7
6. Nafta hind (Brent, EUR/barrel)	61,2	95,9	75,3	74,6	70,8	67,8	65,2
7. Gaasi hind (TTF, EUR/MWh)		132,8	43,3	50,6	43,3	34,3	28,3
8. Euroala SKP kasv	0,6	3,5	0,7	1,2	1,8	1,7	1,5
9. Eksporditurru impordi kasv	2,6	6,9	-0,6	2,2	3,2	2,9	2,9

Allikas: Rahandusministeeriumi suvine prognoos 24.08.2023.a.

Riigieelarve tulude maht suureneb tänavu eelmise aastaga võrreldes 9,8 protsenti, 2024. aastat võrreldes 2023. aastaga 7,1%, 2025. aastat võrreldes 2024. aastaga 2,3%. Kui võrrelda 2026 aastat 2025. aastaga, siis on prognoositav kasv 5,0% ja 2027. aastat võrreldes 2026. aastaga 0,5%.

Alates 2024. aastast suurendab kohalike omavalitsuste tulumaksu laekumist üldhoolduse rahastamise reform, mistõttu KOVid saavad alates 2024. aastast 2,5% residendist füüsilise isiku riiklikust pensionist. Samas vähendati KOVide eraldise määra 11,96%lt 11,89%le. Perioodil 2025–2027 laekumise kasv stabiliseerub ja kohalikele omavalitsustele laekuv tulumaks kasvab keskmiselt 5,2% aastas.

3. Tartu valla sotsiaalmajanduslik olukord

Tartu vald asub Tartumaa põhjaosas. Valla pindala on üle 700 km2. Seisuga 01.01.2023 oli valla elanike arv 12 747 ja seisuga 01.09.2023 elanike arv 13 034. Tartu vallas on 1 alev-Raadi, 6 alevikku - Kõrveküla, Lähte, Tabivere, Vahi, Vasula, Äksi ning 70 küla.
Tartu vald, olles iseseisev kohaliku omavalitsuse üksus, soovib pakkuda oma kogukonna liikmetele ja külalistele parimat keskkonda elamiseks, töötamiseks, õppimiseks ja vaba aja veetmiseks.
Vallale on iseloomulik kaunis Vooremaa maastik, mida läbib Amme jõgi. Alates 1991. aastast on Piirissaar Piirissaare maastikukaitseala, mis on rahvusvahelise tähtsusega märgala. Alam-Pedja looduskaitseala territoorium paikneb Tartu vallas. Looduskaitsealaga tutvumiseks on rajatud kolm loodusrada, millest Selli-Sillaotsa õpperada (pikkus 4,7 km) kulgeb Laeva soos. Valla territooriumil on 6 looduslikku järve, millest suurim on Saadjärv.

Suurematelks ettevõteteks valla territooriumil on Valio Eesti AS, Mayeri Industries AS, Same OÜ, Baltic Connexions OÜ, Lingalaid OÜ, Arens AS, Ikodor AS ja Rotaks-R OÜ
Viimase kolme aasta jooksul on elanike arv suurenenud keskmiselt 500-võrra. Elanike arvu suurenemine on tingitud kiirest elamuehituse kasvust.

Tabel 5. Tartu valla elanike struktuur ja muutus 2020-2023

	Seis 01.01.2020	*muutus*	Seis 01.01.2021	*muutus*	Seis 01.01.2022	*muutus*	Seis 01.01.2023
Eakad vanuses 65+	1595	*32*	1627	*19*	1646	*63*	1709
Tööealised vanuses 19-64	6859	*222*	7081	*247*	7328	*401*	7729
Koolealised lapsed vanuses 7-18	1581	*75*	1656	*117*	1773	*146*	1919
Koolieelikud kuni 6 aastased	1166	*60*	1226	*102*	1328	*62*	1390
Kokku	**11201**	***389***	**11590**	***485***	**12075**	***672***	**12747**

Allikas: Rahvastikuregister

Tabel 6. Tartu valla ja Eesti keskmine brutokuutulu 2019-2023 2.kvartal

	2019	2020	2021	2022	2023 IIkv
Tartu valla keskmine brutotulu TSD-dekl.alusel	**1304**	**1368**	**1450**	**1605**	**1832**
muutuse %	*6,8%*	*4,9%*	*6,0%*	*10,7%*	*14,1%*
Eesti keskmine brutotulu	**1407**	**1448**	**1548**	**1685**	**1873**
muutuse %	*7,4%*	*2,9%*	*6,9%*	*8,9%*	*11,2%*

Allikas: Rahandusministeerium

Tabel 7. Tartu valla tulumaksu laekumise muutus ja võrdlus Eesti keskmisega

	2019-2018	2020-2019	2021-2020	2022-2021	**viimase 7a keskmine**
Tulumaksu laekumise muutus	12,0%	9,0%	11,9%	17,7%	**12,9%**
Tulumaksulaekumise ja Eesti keskmise palgkasvu muutuse vahe	4,6%	6,1%	5,0%	8,8%	**6,14**
Eesti keskmise bruto kuupalga muutus	7,4%	2,9%	6,9%	8,9%	**6,78**

Allikas: Rahandusministeerium

4. Tulud

Põhitegevuse tuludena käsitletakse eelarvestrateegias tulenevalt KOFS-i regulatsioonist järgmisi tulusid: 1) maksutulud; 2) tulud kaupade ja teenuste müügist; 3) saadavad toetused; 4) muud tegevustulud.
Tartu valla 2023. aasta eelarve tulude kogumahuks on 36,14 miljonit eurot, millest põhitegevuse tulud 28,91 miljonit eurot, investeerimistegevus 7,23 miljonit eurot ning kohustuste võtmine 5,5 miljonit eurot.
Kõige olulisem tuluallikas on üksikisiku tulumaksu laekumine, mis moodustab enam kui 97% maksutuludest ja kaks kolmandikku põhitegevuse tuludest. Perioodil 2019-

2023 suurenes maksumaksjate arv keskmiselt 5% aastas. Samal perioodil oli inimeste sissetulekute kasv ligilähedane Eesti keskmisele ehk 6% aastas. Tulumaksu laekumise kasv võrreldes Eesti keskmisega on ca 5% suurem, mille põhjuseks on lisandunud maksumaksjad.
Strateegia vaates iseloomustab tulude planeerimist viimase 5 aasta keskmine kasv.

Tabel 8. Põhitegevuse tulud (2022-2027)

Tartu vald	2022 täitmine	2023 eeldatav täitmine	2024 eelarve prognoos	2025 eelarve prognoos	2026 eelarve prognoos	2027 eelarve prognoos
Põhitegevuse tulud kokku	**25 515 840**	**28 912 646**	**31 820 000**	**35 040 000**	**38 210 000**	**41 410 000**
Maksutulud	15 302 292	17 550 000	19 400 000	21 790 000	24 310 000	26 860 000
sh tulumaks	14 966 244	17 200 000	19 100 000	21 400 000	23 800 000	26 200 000
sh maamaks	336 048	350 000	300 000	390 000	510 000	660 000
sh muud maksutulud	0	0	0	0	0	0
Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 595 098	1 954 316	2 300 000	2 500 000	2 750 000	3 000 000
Saadavad toetused tegevuskuludeks	8 398 886	9 146 746	9 900 000	10 530 000	10 930 000	11 330 000
Muud tegevustulud	219 564	261 584	220 000	220 000	220 000	220 000

Põhitegevuse tulude prognoosi eeldused:

- tulumaksu laekumise kasv on võrdne viimase 5 aasta keskmisest laekumisest 1-2% võrra langustrendis. 2024. aastal on arvestatud riigi poolt kohalikule omavalitsusele eraldatava tulumaksu protsendi langust 11,96-lt -11,89 le protsendile ja 2,5% tulumaksu eraldamist residendist füüsilise isiku riiklikust pensionist ;
- maamaksu laekumine väheneb 2024. aastal arvestuslikult 50 000 eurot vigase sisendi tõttu maamaksumäärade muutmisel 2023aastal. Edaspidi on arvestuses maamaksu tõusu maksimumiks 30% aastas;
- tulud kaupade ja teenuste müügist on prognoositud keskmiselt 10-15% aastas; saadavad toetused tegevuskuludeks, mis sisaldab toetusfondi eraldist, suurenevad igal aastal lähtuvalt palgakasvu (60%) ja tarbijahinnaindeksi (40%) prognoositud muutusest (kooliõpilaste arvu muutusest lähtuvat võimalikku mõju haridustoetusele jm sarnaseid tegureid ei arvestata);
- laekumised kaevandamisõiguse tasust ja vee erikasutusest on arvestatud 2022. aasta tegeliku laekumise alusel ja prognoosis ei muutu;
- muud saadavad toetused tegevuskuludeks jäävad 2023. aasta tasemele ja prognoosis ei muutu;

Põhitegevuse tulud suurenevad aastaks 2027 ca 41 miljoni euroni, investeerimis-tegevus 19,8 miljoni euroni ja kohustused 40,1 miljoni euroni.

5. Kulud

Põhitegevuse kuludena käsitletakse eelarvestrateegias tulenevalt KOFS-i regulatsioonist järgmisi kulusid: 1) antavad toetused; 2) muud tegevuskulud.

Tartu valla 2023. aasta eelarve põhitegevuse kulud on 26,01 miljonit eurot, põhitegevuse tulem 2,9 miljonit eurot ja kohustuste tasumine 1,48 miljonit eurot.
Laeva, Piirissaare, Tabivere ja Tartu valla ühinemise tagajärjel toimub seniste poliitikate rahastamise ülevaatamine leidmaks kokkuhoiukohti. Teisalt suured investeeringud infrastruktuuri toovad kaasa lisanduvad personali ja majandamiskulud.

Tabel 9. Põhitegevuse kulud (2022-2027)

Tartu vald	2022 täitmine	2023 eeldatav täitmine	2024 eelarve prognoos	2025 eelarve prognoos	2026 eelarve prognoos	2027 eelarve prognoos
Põhitegevuse kulud kokku	**21 564 535**	**26 012 492**	**28 185 000**	**29 735 000**	**31 135 000**	**32 635 000**
Antavad toetused tegevuskuludeks	1 349 973	1 452 815	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Muud tegevuskulud	20 214 562	24 559 677	26 685 000	28 235 000	29 635 000	31 135 000
sh personalikulud	11 633 835	14 922 857	16 000 000	16 750 000	17 500 000	18 000 000
sh majandamiskulud	8 577 921	9 570 860	10 550 000	11 350 000	12 000 000	13 000 000
sh muud kulud	2 806	65 960	135 000	135 000	135 000	135 000

Põhitegevuse kulud on prognoositud järgmistel eeldustel:

- personalikulud suurenesid 2023. aasta eelarves 28% ja 2024. aastaks on prognoosis kasv 7%. Edaspidi on personalikulude kasvuprognoos aastas ca 4%, mis on sarnane Rahandusministeeriumi riikliku keskmise palgakasvu prognoosiga;
- majandamiskulud suurenevad 2023. aasta eelarves 11% ja 2024. aastaks on prognoosis kasv 10%. Edaspidi on majandamiskulude kasvu prognoos aastas ca 7%;
- antavad toetused tegevuskuludeks ja muud kulud jäävad 2023. aasta eelarve tasemele.

Põhitegevuse kulud suurenevad aastaks 2027 ca 32,6 miljoni euroni, põhitegevuse tulem 8,7 miljoni euroni ja kohustustuste tasumine 3,9 miljoni euroni.

Tabelis 9 toodud põhitegevuse kulude majandamiskulude alajaotuse mahus nähakse igal aastal valla eelarves muuhulgas ette kulud valla põhitegevuse tagamiseks (elekter, side, vesi- ja kanalisatsioon, koristus, prügivedu, valveteenus, töö- ja õppevahendid, valla teede ja avalike alade hooldus, audiitorteenused ja muud sellised teenused või asjad, mille tellimine on vajalik, et tagada valla seadusest tulenevate kohustuslike ülesannete täitmine). Eelpoolnimetatud kululiikide lõikes on vallavalitsusel õigus sõlmida lepinguid ilma täiendava volikogupoolse nõusolekuta ning loetakse täidetuks KOFS nõue kajastada eelarvestrateegias tulevaste aastate väljaminekud eelnimetatud majandamiskulude lõikes.

Põhitegevuse tulem on põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe, mille väärtus aruandeaasta lõpu seisuga peab olema null või positiivne. Eelarvestrateegia perioodil ületavad tulud kulud igal aastal kulud ning tulemi suhe tuludesse on kasvav.

Tabel 10. Põhitegevuse tulem ja kohustiste tasumise võimekus (2022-2027)

Tartu vald	2022 täitmine	2023 eeldatav täitmine	2024 eelarve prognoos	2025 eelarve prognoos	2026 eelarve prognoos	2027 eelarve prognoos
Põhitegevuse tulud kokku	25 515 840	28 912 646	31 820 000	35 040 000	38 210 000	41 410 000
Põhitegevuse kulud kokku	21 564 535	26 012 492	28 185 000	29 735 000	31 135 000	32 635 000
Põhitegevuse tulem	**3 951 305**	**2 900 154**	**3 635 000**	**5 305 000**	**7 075 000**	**8 775 000**
Laenude tasumine	-1 721 298	-1 477 909	-2 379 400	-2 580 000	-3 340 700	-3 928 900
Laenude intressikulud	-143 845	-601 000	-790 862	-895 802	-1 279 918	-1 593 209
Kokku kohustiste tasumine	**-1 865 143**	**-2 078 909**	**-3 170 262**	**-3 475 802**	**-4 620 618**	**-5 522 109**
Vaba jääk (tulem-kohustised)	**2 086 162**	**821 245**	**464 738**	**1 829 198**	**2 454 382**	**3 252 891**
10 kordse põhitegevuse tulemi ja põhitegevuse suhe	**1,55**	**1,00**	**1,14**	**1,51**	**1,85**	**2,12**

Strateegia eesmärgiks on põhitegevuse tulude-kulude ülejäägi saavutamine võimalikult suurel määral, sest see on eelduseks valla investeerimisvõimekuse säilimisele ja kasvule. Kui 10 kordse põhitegevuse tulemi suhe tuludesse on suurem/võrdne 1-ga,siis on maksimaalseks netovõlakoormuse ülempiiriks 100% põhitegevuse tuludest, st võrdub põhitegevuse tulude summaga antud aastal.

6. Investeerimistegevus

Investeerimistegevuse rahavoogudes käsitletakse eelarvestrateegias tulenevalt KOFS-i regulatsioonist järgmisi elemente: 1) põhivara müük; 2) põhivara soetus; 3) põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine; 4) põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine; 5) osaluste ning muude aktsiate ja osade müük; 6) osaluste ning muude aktsiate ja osade soetus; 7) tagasilaekuvad laenud; 8) antavad laenud; 9) finantstulud ja finantskulud.

Strateegiaperioodil on planeeritud investeeringuid nii omavahendite kui ka Euroopa Liidu ja siseriiklike toetuste ning koostööprojektide raames erasektori rahastuse arvelt. Investeerimistegevuses on kajastatud toetusi (põhivara soetamiseks saadav sihtfinantseerimine) eeldataval määral, kuigi nende saamine ja suurus ei ole lõplikult selge.

Vallavara müüki on prognoositud valla omandis olevate kinnisvarainvesteeringute müüki vastavalt detailplaneeringute valmimisele.

Strateegiaperioodi infrastruktuuri investeeringud kokku on ca 52 miljonit eurot, olulisema osa moodustavad haridus- (38,8 miljonit eurot), majandus-(7,5 miljonit eurot), ja elamu- ja kommunaalmajanduse(2,3 miljonit eurot) valdkonna objektid. Muu rahastuse osakaal projektides on umbes 15%. Strateegia perioodil on oluliseks väljakutseks muu rahastuse osakaalu suurendamine. Suurimad investeerimisobjektid on Raadi alevisse rajatav lasteaed ja põhikool ning Lähte ÜG laiendus.

Tabel 11. Investeerimistegevus (2022-2027)

Tartu vald	2022 täitmine	2023 eeldatav täitmine	2024 eelarve prognoos	2025 eelarve prognoos	2026 eelarve prognoos	2027 eelarve prognoos
Investeerimistegevus kokku	**-5 332 177**	**-7 226 724**	**-5 255 600**	**-11 725 000**	**-10 234 300**	**-19 846 100**
Põhivara müük (+)	132 354	150 000	400 000	400 000	1 000 000	100 000
Põhivara soetus (-)	-5 100 520	-6 664 468	-5 223 701	-11 041 573	-10 946 757	-17 834 496
sh projektide omaosalus	-4 598 175	-5 657 837	-4 229 964	-10 621 573	-9 346 757	-17 834 496
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	502 345	1 106 631	1 093 737	520 000	1 700 000	100 000
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-738 067	-1 217 887	-734 774	-707 625	-707 625	-618 395
Osaluste ning muude aktsiate ja osade müük (+)	15 400	0				
Osaluste ning muude aktsiate ja osade soetus (-)	0	0				
Finantstulud (+)	156	0				
Finantskulud (-)	-143 845	-601 000	-790 862	-895 802	-1 279 918	-1 593 209

Investeerimistegevus valdkonniti	2022 täitmine	2023 eeldatav täitmine	2024 eelarve prognoos	2025 eelarve prognoos	2026 eelarve prognoos	2027 eelarve prognoos
01 Üldised valitsussektori teenu	0	36 840	1 200 000	0	0	0
02 Riigikaitse	0	14 630	0	0	0	0
03 Avalik kord ja julgeolek	0	0	0	0	0	0
04 Majandus	1 326 181	1 526 483	1 521 000	1 944 000	1 035 000	1 430 000
05 Keskkonnakaitse	163 735	18 193	0	0	0	0
06 Elamu- ja kommunaalmajanc	274 898	182 276	763 922	684 582	354 496	354 496
07 Tervishoid	0	0	0	0	0	0
08 Vabaaeg, kultuur ja religioon	745 477	171 898	785 123	310 536	557 261	50 000
09 Haridus	2 590 229	4 714 148	953 656	8 102 455	9 000 000	16 000 000
10 Sotsiaalne kaitse	0	0	0	0	0	0
KÕIK KOKKU	**5 100 520**	**6 664 468**	**5 223 701**	**11 041 573**	**10 946 757**	**17 834 496**
sh toetuse arvelt	502 345	1 006 631	993 737	420 000	1 600 000	0
sh omaosalus	4 598 175	5 657 837	4 229 964	10 621 573	9 346 757	17 834 496

Põhivara sihtfinantseerimiseks antavad summad on prognoosis arvestatud, et jätkub samade summadega haja-asustusprogramm: 100 000 eurot vald +100 000 eurot riik + 100 000 eurot taotleja osalus. Eelarvestrateegia tabelis kajastuvad summad 100 000 eurot riik saadav sihtfinantseerimine ja 200 000 eurot antav sihtfinantseerimine.

Tabel 12 Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (2022-2027)

Tartu vald	2022 täitmine	2023 eeldatav täitmine	2024 eelarve prognoos	2025 eelarve prognoos	2026 eelarve prognoos	2027 eelarve prognoos
Antav sihtfinanteerimine kokk	**738 067**	**1 217 887**	**734 774**	**707 625**	**707 625**	**618 395**
SA Raadi põhivara soetuseks võetud laenukohustiste tasumiseks	506 147	660 341	534 774	507 625	507 625	418 395
Haja-asustusprogrammi osalus	69 416	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000
Äriühingutele	113 114	224 000				
Tartu Veevärk osalus	49 390	99 546				
Emajõe Veevärk osalus		34 000				

7. Finantseerimistegevus

Finantseerimistehingud on eelarve põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe katmiseks teostatavad finantstehingud (laenude võtmised jms). Finantseerimistegevuse rahavoogudes käsitletakse tulenevalt KOFS-i regulatsioonist järgmisi elemente: 1) laenude võtmine; 2) võetud laenude tagasimaksmine.

Valla arengukavas paika pandud investeeringud taristusse eeldavad finantseerimistehingute suurt mahtu, sest põhitegevuse tulem ei ole piisav.

2023. aasta alguse seisuga oli vallal võlakohustisi kokku 16,6 miljonit eurot. Strateegia perioodil on kavas võtta uusi kohustusi 40 miljonit eurot ja tasuda kohustusi summas 14 miljonit eurot. Uute laenude puhul on oluline, laenu tagasimakseperiood ei ületaks investeeringu kasulikku eluiga ja intresside kasvu risk ei jääks pikale perioodile. Seetõttu on arvestatud, et 10 aastase tagasimaksega laenudega on lepinguline intressimäär 0,9-1,89% +6 kuu Euribor. Laenu võtmise esimesel aastal põhiosa tagasimakseid ei toimu. Olemasolevate ja uute laenude intressikulud sisaldavad lepingulist intressimäära ja euribori 4%.

Tabel 13. Finantseerimistegevus (2022-2027)

Tabel 13. Finantseerimistegevus						
Tartu vald	2022 täitmine	2023 eeldatav täitmine	2024 eelarve prognoos	2025 eelarve prognoos	2026 eelarve prognoos	2027 eelarve prognoos
Finantseerimistegevus	**278 702**	**4 022 091**	**1 620 600**	**6 420 000**	**3 159 300**	**11 071 100**
Kohustiste võtmine (+)	2 000 000	5 500 000	4 000 000	9 000 000	6 500 000	15 000 000
Kohustiste tasumine (-)	-1 721 298	-1 477 909	-2 379 400	-2 580 000	-3 340 700	-3 928 900
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-1 497 227	-74 238	0	0	0	0
Nõuete ja kohustiste saldode muutus kokku (+ /-)	-395 057	230 241	0	0	0	0
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	74 238	0	0	0	0	0
Võlakohustised kokku aasta lõpu seisuga	16 645 462	19 957 813	21 001 101	26 888 363	29 516 914	40 164 176

2022. aasta likviidsete vahendite saldo põhineb kinnitatud majandusaasta aruandel. Likviidsete vahendite mahu puhul tuleb arvestada asjaolu, et võimalike investeeringutoetuste laekumine on ebaselge, siis tulude ülelaekumisel (kulude alatäitumisel) suureneb vabade vahendite jääk ja omakorda väheneb netovõlakoorma tase, mis loob puhvri strateegias kavandatud investeeringute elluviimiseks omarahastuse arvelt.

8. Põhitegevuse tulem ja netovõlakoormus

Eelarvestrateegias tuleb planeerida põhitegevuse tulem ja netovõlakoormus. Põhitegevuse tulem on põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe. Põhitegevuse tulemi väärtus ei või olla väiksem kui 0. Finantseerimistegevuse rahavoogudes on kesksel kohal netovõlakoormus ehk võlakohustiste suuruse ja likviidsete varade (raha ja pangakontodel olevaid vahendeid) kogusumma vahe, kus netovõlakoormuse arvestuses võetakse võlakohustistena arvesse bilansis kajastatud kohustised. Netovõlakoormuse ülemmäär võib seaduse järgi kujuneda kuni 100% põhitegevuse tuludest. 2022 aasta lõpu seisuga oli valla netovõlakoormus ligi 65%. Kuna Tartu vallal on investeeringuid vaja ellu viia suuremas summas kui on planeeritav põhitegevuse tulem ja vallal ei ole käesoleval hetkel suuri rahalisi reserve, siis saab finantseerimistehingute katteallikaks olla ainult uute kohustuste võtmine.

Tabel 14. Netovõlakoormuse lubatud ja tegelik määr (2022-2027)

Tartu vald	2022 täitmine	2023 eeldatav täitmine	2024 eelarve prognoos	2025 eelarve prognoos	2026 eelarve prognoos	2027 eelarve prognoos
Netovõlakoormus (eurodes)	**16 571 224**	**19 957 813**	**21 001 101**	**26 888 363**	**29 516 914**	**40 164 176**
Netovõlakoormus (%)	65%	69%	66%	77%	77%	97%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	25 515 840	28 912 646	31 820 000	35 040 000	38 210 000	41 410 000
Netovõlakoormuse individuaalne ülemmäär (%)	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	**8 944 616**	**8 954 833**	**10 818 899**	**8 151 637**	**8 693 086**	**1 245 824**

Valla netovõlakoormus strateegiaperioodil küll suureneb, kuid ei ületa lubatavat individuaalset ülemmäära.

9. Arvestusüksused ja finantsdistsipliin

Eelarvestrateegia koostatakse ka kohaliku omavalitsuse arvestusüksustele. Tartu vallal on kolm sõltuvat üksust:

- Tartu Valla Kommunaal OÜ
- Raadi SA
- Saadjärve SA

Sõltuvate üksuste põhitegevuse tulemi ja netovõlakoormuse arvutamiseks tuleb samuti rakendada KOFS-i vastavat metoodikat.

SA Saadjärve on prognoosinud investeerida 2024. aastal 3. korruse uue näituse uuendamisse 200 000 eurot, millest omaosalus on 50 000 eurot. Tegemist on projektitaotlusega, seega ei ole prognoositud uusi kohustisi võtta.

OÜ Tartu Valla Kommunaal prognoosib investeeringuid:

- 2023. aasta lõpuks uue bussi ost - 130 000 eurot, mida finantseeritakse kapitaliliisinguga.

- 2024. aastal on planeeritud investeerida Lähte katlamaja-kontorihoone kogu planeeringuala välja ehitamisse 3,2 miljonit eurot, mida finantseeritakse omaosalusega 0,3 miljonit eurot, KIK toetusega 0,4 miljonit eurot ja laenuga 2,5 miljonit eurot. Lisaks on planeeritud 2024. aastal osta kaevanduse laadur 100 000 eurot, mida finantseeritakse kapitaliliisinguga.

Kogu strateegiaperioodi jooksul on investeeringute jaoks on prognoositud uusi kohustisi 2,73 miljonit eurot.

SA Raadi ei ole prognoosinud uusi investeeringuid ega ka kohustisi.

Tabel 15. Sõltuvate üksuste konsolideeritud põhitegevuse tulem ja netovõlakoormus

Sõltuvad üksused kokku	2022 täitmine	2023 eeldatav täitmine	2024 eelarve prognoos	2025 eelarve prognoos	2026 eelarve prognoos	2027 eelarve prognoos
Põhitegevuse tulud kokku (+)	3 895 386	3 688 050	4 908 000	4 786 000	5 098 000	5 234 000
Põhitegevuse kulud kokku (+)	3 526 298	3 308 928	3 957 928	4 054 928	4 192 928	4 344 928
Põhitegevustulem	369 088	379 122	950 072	731 072	905 072	889 072
Investeerimistegevus kokku (+/-)	-451 798	154 220	-3 141 903	52 973	89 450	43 008
Eelarve tulem	-82 710	533 342	-2 191 831	784 045	994 522	932 080
Finantseerimistegevus (-/+)	-84 895	-624 083	1 829 023	-787 114	-792 048	-691 156
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-392 966	-90 741	-362 808	-3 069	202 474	240 924
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (+/-)	-225 361	0	0	0	0	0
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	640 521	549 780	186 972	183 903	386 377	627 301
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	4 446 162	3 737 559	5 566 582	5 179 468	4 387 420	3 696 264
Netovõlakoormus (eurodes)	3 805 641	3 187 779	5 379 610	4 995 565	4 001 043	3 068 963
Netovõlakoormus (%)	98%	86%	110%	104%	78%	59%

Arvestusüksuse konsolideeritud eelarvestrateegia perioodi põhitegevuse tulem ja netovõlakoormus vastavad KOFS-i normatiividele.

Tabel 16. Konsolideeritud näitajad

Tartu vald konsolideeritud	2022 täitmine	2023 eeldatav täitmine	2024 eelarve prognoos	2025 eelarve prognoos	2026 eelarve prognoos	2027 eelarve prognoos
Põhitegevuse tulud kokku	26 366 426	29 773 704	33 131 008	36 094 008	39 476 008	42 692 008
Põhitegevuse kulud kokku	22 046 033	26 494 428	28 545 936	30 057 936	31 495 936	33 027 936
Põhitegevustulem	**4 320 393**	**3 279 276**	**4 585 072**	**6 036 072**	**7 980 072**	**9 664 072**
Investeerimistegevus kokku	**-5 783 975**	**-7 072 504**	**-8 397 503**	**-11 672 027**	**-10 144 850**	**-19 803 092**
Eelarve tulem	-1 463 582	-3 793 228	-3 812 431	-5 635 955	-2 164 778	-10 139 020
Finantseerimistegevus	**193 807**	**3 398 008**	**3 449 623**	**5 632 886**	**2 367 252**	**10 379 944**
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-1 890 193	-164 979	-362 808	-3 069	202 474	240 924
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (+/-)	-620 418	230 241	0	0	0	0
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	**714 759**	**549 780**	**186 972**	**183 903**	**386 377**	**627 301**
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	**16 843 294**	**20 114 244**	**23 521 329**	**29 529 102**	**31 873 230**	**42 247 731**
Netovõlakoormus (eurodes)	16 128 535	19 564 464	23 334 357	29 345 199	31 486 853	41 620 430
Netovõlakoormus (%)	**61,2%**	**65,7%**	**70,4%**	**81,3%**	**79,8%**	**97,5%**
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	26 366 426	29 773 704	33 131 008	36 094 008	39 476 008	42 692 008
Netovõlakoormuse ülemmäär (%)	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	**10 237 891**	**10 209 240**	**9 796 651**	**6 748 809**	**7 989 155**	**1 071 578**

Kokkuvõttes peab Tartu vald strateegiaperioodil kinni omavalitsustele riigi poolt kehtestatud finantsdistsipliini tagamise meetmetest - kohaliku omavalitsuse üksuse ja kohaliku omavalitsuse üksuse arvestusüksuse põhitegevuse tulemi lubatavast väärtusest ja netovõlakoormuse ülemmäärast.

Konsolideeritud Tartu valla finantsolukord võimaldab strateegiaperioodil ellu viia olulisi investeeringuid vähemalt 55 miljoni euro ulatuses. Suuremas mahus investeerimine eeldab kulude vähendamist teenuste osutamise efektiivsuse kasvu toel, mille tulemusel vabanevaid vahendeid saab kasutada nii põhitegevuse tulemi kui ka täiendavate laenukohustuste arvelt investeerimiseks.

Teisalt on Tartu valla eelarve tundlik väliskeskkonnast tulenevatele muutustele – eelarvetulude võimalikule vähenemisele on tarvilik reageerida põhitegevuse kulude kokkuhoiu ja planeeritud investeeringutest loobumisega. Suure laenukoormuse tõttu omab mõju ka intressimäärade tõus.

Tabel 17. Investeerimisobjektide nimekiri

Nimetus	toestamise aastad	kogu maksumus	s.h.toetus	s.h.omaosalus	oma-osaluse %
Investeeringud kokku Tartu vald	**2023-2027**	**51 710 995**	**4 020 368**	**47 690 627**	**92%**
Kriisiks valmidus (generaatorid)	2023	14 630	0	14 630	100%
Kaasav eelarve	2023-2027	300 000	0	300 000	100%
Mänguväljakud	2023-2027	225 000	0	225 000	100%
Kergliiklusteed	2023-2027	437 000	0	437 000	100%
Sõiduteed	2023-2027	1 470 000	0	1 470 000	100%
Teemaade aluse maa soetamine	2023-2027	268 620	0	268 620	100%
Kasutusrendist sõidukite väljaost	2023-2027	64 000	0	64 000	100%
Sademevee süsteemide rek./uued (projektitoetus)	2023-2027	270 000	200 000	70 000	26%
Tuletõrje veevarustus	2023-2027	400 000	0	400 000	100%
Tänavavalgustus	2023-2027	270 000	0	270 000	100%
Veevarustus (osalus Veevärgi investeeringus)	2023-2027	1 278 156	0	1 278 156	100%
Vallamaja Kõrvekülas	2023-2024	1 236 840	651 677	585 163	47%
Pihlaka tn Kõrvekülas	2026	300 000	0	300 000	100%
Kõrveküla-Vahi tn kergliiklustee	2025	500 000	250 000	250 000	50%
Kõrveküla-Aovere kergliiklustee (omaosalus)	2025	323 000	0	323 000	100%
Kõrveküla PK ja Spordihoone sisustuse kapitalirent	2023-2026	431 595	0	431 595	100%
Kõrveküla PK elektripark(projektitoetus)	2024	145 000	108 000	37 000	26%
Laeva kergliiklustee (Ühinemisleping)	2023	476 220	270 300	205 920	43%
Laeva Kultuurimaja maakütte rek	2023	17 000	0	17 000	100%
Purje tee 5 hoone rek-Ukraina toetusmeede (Laeva)	2023	58 016	38 080	19 936	34%
Lähte noortekeskus-kaugkütte ühendamine	2024	25 000	0	25 000	100%
Lähte ÜG juurdeehitus	2023-2026	9 183 000	1 600 000	7 583 000	83%
Lähte ÜG staadion	2026	500 000	0	500 000	100%
Lähte spordihoone juurdeehitus	2024-2025	950 000	0	950 000	100%
Maarja Magdaleena PK	2023-2024	103 000	0	103 000	100%
Maarja Magdaleena laululava	2023	25 000	0	25 000	100%
Tabivere lasteaia rek	2023-2024	4 285 311	513 000	3 772 311	88%
Piiriülene programm-kirik+infotahvlid jne (Piirissaare)	2023	95 171	85 653	9 518	10%
Linnu tee veetrass (Piirissaare)	2024	63 600	41 098	22 502	35%
Piirissaare kalmistu väravad muinsuskaitse	2023	21 208	10 560	10 648	50%
Piirissaarele multifunktsionaalne tõstuk	2023	122 400	102 000	20 400	17%
Puhtaleiva-Äksi kergtee (omaosalus)	2027	320 000	0	320 000	100%
Rähni tn koos kõnniteega (Tila küla)	2023-2024	191 635	0	191 635	100%
Raadi hariduskeskus (Raadi alev) Lasteaed	2023-2025	8 660 000	0	8 660 000	100%
Raadi hariduskeskus (Raadi alev) Põhikool	2027	16 000 000	0	16 000 000	100%
Keskuse tee-sõidutee (Raadi alev)	2024-2027	1 245 000	0	1 245 000	100%
Mõisa pst ristmiku rek (Raadi alev)	2024	200 000	0	200 000	100%
Aruküla tee ja Astelpaju tn ringristmik(Raadi alev)	2026	200 000	0	200 000	100%
Ermi tänavaruum (Raadi alev))	2023	29 400	0	29 400	100%
Mõisavärava park (Raadi alev)	2023	18 193	0	18 193	100%
Muuseumi tee pikendus (Raadi alev)	2023-2024	988 000	150 000	838 000	85%
Investeeringud kokku sõltuvad üksused		**3 630 000**	**550 000**	**3 080 000**	**85%**
SA Saadjärve 3. korruse uus näitus (projektitoetus)	2024	200 000	150 000	50 000	25%
Tartu Valla Kommunaal OÜ-Lähte katlamaja DP teostus	2024-2025	3 200 000	400 000	2 800 000	88%
Tartu Valla Kommunaal OÜ-masinapargi uuendused	2023-2024	230 000	0	230 000	100%

10. Finantstegevuse prognoos aastateks 2023-2027

Tabel 18. Finantstegevus aastatel 2023-2027

Tartu vald määrus.. ja kuupäev	2022 täitmine	2023 eeldatav täitmine	2024 eelarve	2025 eelarve	2026 eelarve	2027 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	**25 515 840**	**28 912 646**	**31 820 000**	**35 040 000**	**38 210 000**	**41 410 000**
Maksutulud	15 302 292	17 550 000	19 400 000	21 790 000	24 310 000	26 860 000
sh tulumaks	14 966 244	17 200 000	19 100 000	21 400 000	23 800 000	26 200 000
sh maamaks	336 048	350 000	300 000	390 000	510 000	660 000
sh muud maksutulud	0	0				
Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 595 098	1 954 316	2 300 000	2 500 000	2 750 000	3 000 000
Saadavad toetused tegevuskuludeks	8 398 886	9 146 746	9 900 000	10 530 000	10 930 000	11 330 000
sh tasandusfond	2 571 012	2 502 997	2 500 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000
sh toetusfond	4 861 340	6 006 100	6 800 000	7 400 000	7 800 000	8 200 000
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	966 534	637 649	600 000	630 000	630 000	630 000
Muud tegevustulud	219 564	261 584	220 000	220 000	220 000	220 000
Põhitegevuse kulud kokku	**21 564 535**	**26 012 492**	**28 185 000**	**29 735 000**	**31 135 000**	**32 635 000**
Antavad toetused tegevuskuludeks	1 349 973	1 452 815	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Muud tegevuskulud	20 214 562	24 559 677	26 685 000	28 235 000	29 635 000	31 135 000
sh personalikulud	11 633 835	14 922 857	16 000 000	16 750 000	17 500 000	18 000 000
sh majandamiskulud	8 577 921	9 570 860	10 550 000	11 350 000	12 000 000	13 000 000
*sh alates **2012** sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaks*	42 538	42 538	25 114	23 124	5 443	0
sh muud kulud	2 806	65 960	135 000	135 000	135 000	135 000
Põhitegevuse tulem	**3 951 305**	**2 900 154**	**3 635 000**	**5 305 000**	**7 075 000**	**8 775 000**
Investeerimistegevus kokku	**-5 332 177**	**-7 226 724**	**-5 255 600**	**-11 725 000**	**-10 234 300**	**-19 846 100**
Põhivara müük (+)	132 354	150 000	400 000	400 000	1 000 000	100 000
Põhivara soetus (-)	-5 100 520	-6 664 468	-5 223 701	-11 041 573	-10 946 757	-17 834 496
sh projektide omaosalus	-4 598 175	-5 657 837	-4 229 964	-10 621 573	-9 346 757	-17 834 496
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	502 345	1 106 631	1 093 737	520 000	1 700 000	100 000
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-738 067	-1 217 887	-734 774	-707 625	-707 625	-618 395
Osaluste ning muude aktsiate ja osade müük (+)	15 400	0				
Osaluste ning muude aktsiate ja osade soetus (-)	0	0				
Tagasilaekuvad laenud (+)	0	0				
Antavad laenud (-)	0	0				
Finantstulud (+)	156	0				
Finantskulud (-)	-143 845	-601 000	-790 862	-895 802	-1 279 918	-1 593 209
Eelarve tulem	**-1 380 872**	**-4 326 570**	**-1 620 600**	**-6 420 000**	**-3 159 300**	**-11 071 100**
Finantseerimistegevus	**278 702**	**4 022 091**	**1 620 600**	**6 420 000**	**3 159 300**	**11 071 100**
Kohustiste võtmine (+)	2 000 000	5 500 000	4 000 000	9 000 000	6 500 000	15 000 000
Kohustiste tasumine (-)	-1 721 298	-1 477 909	-2 379 400	-2 580 000	-3 340 700	-3 928 900
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-1 497 227	-74 238	0	0	0	0
Nõuete ja kohustiste saldode muutus kokku (+ /-)	-395 057	230 241	0	0	0	0
sh nõuete muutus (- suurenemine/ + vähenemine)						
sh kohustiste muutus (+ suurenemine/ - vähenemine)						
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	**74 238**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Võlakohustised kokku aasta lõpu seisuga	16 645 462	19 957 813	21 001 101	26 888 363	29 516 914	40 164 176
sh üle 1 a perioodiga mittekatkestatav kasutusrent (konto 913100), sihtfinantseerimise kohustised (konto 253550), saadud ettemaksed (kontogrupp 2038)	4 387 086	3 677 346	3 100 034	2 567 296	2 036 547	1 612 709
sh kohustised, mille võrra võib ületada netovõlakoormuse piirmäära	0	0				
Netovõlakoormus (eurodes)	16 571 224	19 957 813	21 001 101	26 888 363	29 516 914	40 164 176
Netovõlakoormus (%)	64,9%	69,0%	66,0%	76,7%	77,2%	97,0%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	25 515 840	28 912 646	31 820 000	35 040 000	38 210 000	41 410 000
Netovõlakoormuse individuaalne ülemmäär (%)	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	8 944 616	8 954 833	10 818 899	8 151 637	8 693 086	1 245 824
E/a kontroll (tasakaal)	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Kohustiste võtmise kontroll	OK	OK	OK	OK	OK	OK
Põhitegevuse tulude muutus	-	13%	10%	10%	9%	8%
Põhitegevuse kulude muutus	-	21%	8%	5%	5%	5%
Omafinantseerimise võimekuse näitaja	1,18	1,11	1,13	1,18	1,23	1,27